

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Hovedformålet med lovforslaget er at sikre en hurtigere og mere hensigtsmæssig behandling af navnlig større økonomiske straffesager under iagttagelse af sædvanlige retssikkerhedskrav.

Forslagene bygger på betænkning nr. 1454/2004 om behandlingen af større straffesager om økonomisk kriminalitet mv., som Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet (Brydensholt-udvalget) afgav i december 2004. Forslagene bygger endvidere på et af Justitsministeriet udarbejdet notat af 12. januar 2004 om effektive midler i forhold til lang sagsbehandlingstid i straffesager, der er optrykt som bilag 1 til betænkningen.

Lovforslaget har endvidere til formål at gennemføre en ændring af reglerne om indgreb i meddelelseshemmeligheden, som er nødvendig for gennemførelsen i dansk ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/6/EF af 28. januar 2003 om insiderhandel og kursmanipulation (markedsmissbrug) (EF-Tidende 2003 L 96 side 16). Denne del af lovforslaget bygger på en rapport om indgreb i meddelelseshemmeligheden ved børsretlige overtrædelser, som en underarbejdsgruppe under Brydensholt-udvalget afgav i januar 2005. Direktivet er optaget som *bilag 1* til lovforslaget.

1.2. Baggrund

Store straffesager om økonomisk kriminalitet har altid været meget tidskrævende både i efterforskningsfasen og i forbindelse med domstolsbehandlingen og dermed meget ressourcekrævende for hele retssystemet. Det har derfor løbende givet anledning til overvejelser, hvordan tids- og ressourceforbruget kunne begrænses inden for rammerne af de sædvanlige retssikkerhedskrav, der gælder for straffesagers behandling.

Gennem de seneste år er der i vidt omfang sket en stigning i ressourceforbruget i de enkelte sagskomplekser vedrørende økonomisk kriminalitet. En af grundene hertil har været, at der har været mange store straffesager, der har været meget komplicerede, og at der i flere sager end tidligere er internationale aspekter – enten ved samvirkende kriminelle fra flere lande, ved at gerningsmænd og ofre er bosat i forskellige lande eller ved sagens økonomiske transaktioner. Endvidere har selskabstømningssagerne i en årrække lagt beslag på en meget stor del af de ressourcer, der er til rådighed til behandling af større økonomiske straffesager.

Denne udvikling giver i sig selv anledning til fornyede overvejelser om muligheden for at effektivisere den samlede proces i større økonomiske straffesager.

Også hensynet til den sigtede/tiltalte taler generelt for en så hurtig og effektiv sagsbehandling som muligt. I de store økonomiske sager må den sigtede/tiltalte i flere tilfælde vente flere år på en endelig afgørelse af sin sag. Det følger af artikel 6, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at enhver har ret til en rettergang »inden en rimelig frist«, og en stor del af de klager, der indgives til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol mod Danmark, vedrører helt eller delvis spørgsmål om sagsbehandlingstid. Har sagsbehandlingstiden været særlig langvarig, kan dette bl.a. få betydning ved straffens udmåling, som det er sket i flere tilfælde i forbindelse med afgørelsen af større økonomiske straffesager.

Endelig er spørgsmålet om bevissikring et yderligere argument for at effektivisere den samlede proces i større økonomiske sager. Eksempelvis kan værdien af vidnebeviser svækkes, hvis der forløber lang tid mellem det begåede forhold og tidspunktet, hvor vidnet føres.

Brydensholt-udvalget har i betænkning nr. 1454 fra december 2004 om behandlingen af større straffesager om økonomisk kriminalitet gennemgået den samlede proces fra efterforskningens start til endelig dom og overvejet, om behandlingen af straffesager kan forbedres og effektiviseres på nogle punkter.